

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์
ข้อมูล ณ วันที่ ๘ เดือน กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๘

.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายสุระชัย รวมทรัพย์

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๕๘ ม.๗ ต.วังใหญ่ อ.ท่าตะโก จ.นครสวรรค์

โทรศัพท์ ๐๘๑-๕๘๗๖๖๕๔

เกิด พ.ศ. ๒๕๐๗ ปัจจุบันอายุ ๖๑ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ปวช.

สถาบันการศึกษา เทคนิคนครสวรรค์

คณะ/สาขาวิชา ช่างยนต์

๖. อาชีพปัจจุบัน

☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๒๕๐,๐๐๐..... บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก ข้าว

๒. แพลงเรียนรู้ มีจำนวน๑.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าว

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๕.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

ฐานที่ ๑ การผลิตข้าวตามระบบมาตรฐาน GAP สู่เกษตรอินทรีย์

ฐานที่ ๒ การปรับปรุงบำรุงดิน

ฐานที่ ๓ การผลิตและการใช้ชีวภัณฑ์

ฐานที่ ๔ การปลูกพืชระบบน้ำหยด

ฐานที่ ๕ ผลผลิตจากข้าว (ข้าวสารบรรจุถุง จมูกข้าว น้ำข้าวกล้อง)

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๕.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๓..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑.๑ การผลิตข้าวตามระบบมาตรฐาน GAP สู่เกษตรกรอินทรีย์

๔.๑.๒ การปรับปรุงบำรุงดิน

๔.๑.๓ การผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน-..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๓.๑ การทำการเกษตรแบบผสมผสาน

๔.๓.๒ ผลิตภัณฑ์จากข้าวสาร

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตรการปรับปรุงบำรุงดิน เนื่องจากดินเป็นทรัพยากรที่สำคัญต่อการเกษตร เนื่องจากดินเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานในการในการดำรงชีพของพืช โดยทั่วไปดินที่มีความเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช คือ ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีแร่ธาตุที่จำเป็นสำหรับการเจริญเติบโตของพืช ดังนั้นการปรับปรุงบำรุงดิน คือ การพัฒนาที่ดินที่ไม่เหมาะสมทางการเกษตรให้สามารถใช้ทำการเพาะปลูกให้เจริญเติบโตและได้ผลผลิตได้ตามปกติหรือปรับปรุงบำรุงดินให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมในการปลูกพืชให้เจริญเติบโตและได้ผลผลิตอย่างยั่งยืน ดังนั้น ศพก.อำเภอท่าตะโก จึงมีหลักสูตรของการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อใช้สำหรับถ่ายทอดให้เกษตรกรในพื้นที่สามารถมาเรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาที่พบเจอในแปลงของเกษตรกรต้นแบบได้

นายสุระชัย รวมทรัพย์ เกษตรกรต้นแบบเจ้าของพื้นที่ศูนย์เรียนรู้อำเภอท่าตะโก ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ กรมพัฒนาที่ดิน กรมการข้าว วิเคราะห์ถึงปัญหาของดิน ที่พบในพื้นที่ศพก. เป็นดินร่วนที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวละเอียด ดินลึกมากเกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำพบในพื้นที่ราบลุ่มหรือตะกอนน้ำระดับต่ำ มีการพัฒนาการของดินมานาน การระบายน้ำของดินเลวหรือค่อนข้างเลว มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน ปฏิกริยาดินเป็นกรดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดินประมาณ ๔.๕ - ๕.๕ ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ ดังนั้นจึงร่วมคิดปรับปรุงบำรุงดิน ปรับค่าความเป็นกรดด่างของดินให้อยู่ในระดับที่สามารถเพาะปลูกข้าวได้ โดยใช้โดโลไมท์ มีการวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารก่อนการใช้ปุ๋ยเคมี ใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน ระหว่างการเพาะปลูกข้าวมีการใช้น้ำหมักชีวภาพบำรุงพืช เพื่อลดการใช้สารเคมี หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวและมีการปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้พืชปุ๋ยสด ไม่เผาตอซังพืช เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แกดิน

จากการร่วมแก้ไขปัญหาที่พบกับตนเองของเกษตรกรต้นแบบเจ้าของศพก.อำเภอท่าตะโกนั้น ค่อนข้างประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหา จึงมีการขยายผลสู่ชุมชนและเกษตรกรในพื้นที่โดยการจัดทำเป็นหลักสูตรการเรียนรู้

มีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ปริมาณธาตุอาหารพืช การใช้ปุ๋ยพืชสด การใช้และการทำน้ำหมักชีวภาพ การปรับค่าความเป็นกรดต่างของดิน มีฐานการเรียนรู้ให้เกษตรกรมาดูงาน ในศาลาการเรียนรู้ที่เป็นจุดของการจัดอบรมของหน่วยงานต่างๆ จะมีป้ายเรียนรู้เพื่อใช้ในการหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับดิน นอกจากนี้ยังเป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานต่างๆ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับศพก.เครือข่ายอื่นๆในที่ประชุมศพก.-แปลงใหญ่ระดับอำเภอและระดับจังหวัด

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

๑. การเตรียมข้อมูลและการมีส่วนร่วมระดับพื้นที่ รวบรวมข้อมูลจากพื้นที่ เช่น ปัญหา ความต้องการของเกษตรกร ข้อมูลเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของชุมชน จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มเกษตรกร คัดเลือกประเด็นสำคัญ ที่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และยุทธศาสตร์จังหวัด เพื่อใช้ในการเสนอจัดทำแผน

๒. การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (ประชุม ศพก.) มีการเข้าร่วมประชุมอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำเสนอข้อมูลและร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมชลประทาน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายอื่น ๆ

๓. การจัดทำร่างแผนบูรณาการ เสนอแนวทาง/เสนอความต้องการจัดสรรงบประมาณโครงการ เช่น เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรอาจเสนอแผนพัฒนาศักยภาพเกษตรกร การส่งเสริมอาชีพ การใช้เทคโนโลยี กำหนดเป้าหมาย ระยะเวลา งบประมาณ และตัวชี้วัด ให้ชัดเจนและสามารถประเมินผลได้

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

๑. การเตรียมแผนและกำหนดกรอบแผน โดยสำนักงานเกษตรอำเภอท่าตะโกประชุมพิจารณาแนวนโยบายจากกรมส่งเสริมการเกษตรและระดับจังหวัด กำหนดแนวทาง เป้าหมาย และกิจกรรมที่จะดำเนินงานตามศักยภาพของศพก.

๒. สำนักงานเกษตรอำเภอร่วมกับเกษตรกรต้นแบบวิเคราะห์ถึงศักยภาพของตัวเกษตรกรต้นแบบและหลักสูตรการเรียนรู้ที่มีในศพก. เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการ และวางแผนการจัดอบรมในแต่ละปีงบประมาณ

ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผน

๑. เกษตรกรต้นแบบและผู้นำชุมชน

๒. เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอท่าตะโก

๓. เกษตรกรในพื้นที่

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

ในช่วงของการทำการเกษตรในระยะเริ่มต้น ยังคงเป็นการทำการเกษตรแบบดั้งเดิม ใส่ปุ๋ยตามที่อยากใส่ หว่านข้าวตามที่อยากหว่าน ทำตามใจตนเองมาตลอด จนประสบกับปัญหาการขาดทุนในการทำการเกษตร จึงหันมาเปิดใจรับเทคโนโลยีใหม่ๆ โดยการเรียนรู้จากอินเทอร์เน็ตและจากเกษตรกรท่านอื่นๆที่ประสบความสำเร็จจึงเป็นแรงบันดาลใจทำให้อยากประสบความสำเร็จบ้าง จึงหันมาปรับเปลี่ยนวิธีการทำนาและจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวเป็นผสมผสาน ในช่วงระยะแรกเป็นการเริ่มเรียนรู้และค่อยๆทดลองทำ จึงยังไม่ค่อยประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร หลังจากนั้นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายเกี่ยวกับศพก. จึงเข้าร่วมและเรียนรู้หลักวิชาการและเทคโนโลยีต่างๆจากหน่วยงานและนำมาปรับใช้จนไม่ขาดทุนในการทำการเกษตรอีก

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

๒.๑) ต้นทุนการผลิตและการมีรายได้ไม่แน่นอน จากการทำการเกษตรแบบดั้งเดิมใช้หลักการคิดว่าการใช้มากจะทำให้ได้ผลผลิตมาก เช่น การใส่ปุ๋ยเคมีในปริมาณมากจะทำให้ได้รับผลผลิตที่ได้มากขึ้นเช่นกัน แต่กลับพบว่าต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น ประกอบกับปริมาณผลผลิตไม่ได้มากขึ้นตามที่คิดไว้ จึงคิดหาวิธีให้สามารถลดต้นทุนการผลิตโดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิตข้าว

๒.๒) สภาพอากาศและภัยธรรมชาติ ในระหว่างฤดูกาลผลิตข้าว มักประสบปัญหาภัยสภาพอากาศและภัยธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง น้ำท่วม โรคพืช ส่งผลให้ผลผลิตที่ได้หรือพืชที่กำลังผลิตได้รับความเสียหาย จึงต้องหาวิธีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการแปลงที่รู้ล่วงหน้า หรือควบคุมให้ได้ดีขึ้น

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

การลดปัญหาด้านทรัพยากรดิน มีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อลดการใช้ปุ๋ยเกินอัตราในพื้นที่ มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีเพื่อเป็นการปรับปรุงบำรุงดิน นอกจากนี้หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวแล้วมีการหว่านปอเทือง เพื่อไถกลบในช่วงออกดอก เพิ่มธาตุไนโตรเจนให้แก่ดิน งดการเผาตอซังข้าว และฟางข้าวเพื่อรักษาปริมาณธาตุอาหารในดินและลดมลพิษทางดิน ปลูกพืชคลุมดินไว้ เช่น การปลูกหญ้าแฝกเพื่อเป็นการอนุรักษ์และป้องกันการไหลของหน้าดิน

การลดปัญหาด้านทรัพยากรน้ำ มีการใช้ระบบน้ำหยดในแปลงปลูกพืช เพื่อลดการสูญเสียทรัพยากรน้ำที่ระเหยในอากาศ ลดการทิ้งอุปกรณ์ทางเคมีลงน้ำเพราะจะทำลายทรัพยากรน้ำ มีการขุดสระไว้ในไร่นา เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง ปรับเปลี่ยนการปลูกพืชใช้น้ำน้อยแทนการทำนาปรัง เนื่องจากข้าวเป็นพืชที่มีการใช้น้ำในปริมาณมาก มีการจัดทำปฏิทินการเพาะปลูกพืช เพื่อให้สอดคล้องกับปริมาณการใช้น้ำ

การลดต้นทุนการผลิต

- การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อลดการ

๒.๑) การทำการเกษตรแบบแม่นยำ มีการนำเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยสั่งตัดมาใช้ในการผลิตข้าว เพื่อลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยโดยไม่จำเป็น และการใช้ชุดตรวจวัดดินแบบพกพา ใช้ตรวจวัดคุณภาพของดิน เช่น pH ความชื้น และปริมาณธาตุอาหารในดิน ทำให้ทราบว่าควรปรับปรุงดินอย่างไรให้มีคุณภาพเหมาะสมกับพืชที่ต้องการเพาะปลูกช่วยให้พืชเติบโตได้อย่างรวดเร็ว และแข็งแรง

๒.๒) การใช้โดรนเพื่อการเกษตร ใช้ในการพ่นสารเคมี ปุ๋ย การหว่านเมล็ด เพื่อลดแรงงาน ลดระยะเวลา และเพื่อความแม่นยำมากขึ้น

- ๒.๓) การใช้ระบบน้ำ มีการใช้ระบบน้ำหยดเพื่อลดการสูญเสียไปในอากาศ

๒.๔) มีการทำการตลาดออนไลน์ เกษตรกรต้นแบบมีการขายสินค้าทางการเกษตรผ่านทางโซเชียล เพื่อทำการตลาด และขายผลผลิตถึงผู้บริโภคโดยตรงไม่ผ่านทางพ่อค้าคนกลาง

๒.๕) การใช้แอปพลิเคชันเกษตรดิจิทัล เช่น การเรียนรู้การทำการเกษตรแบบใหม่ๆ ผ่านทางสมาร์ทโฟน การติดตามสภาพภูมิอากาศ การพยากรณ์อากาศเพื่อวางแผนการผลิต

การลดการระบาดของศัตรูพืช

- มีการป้องกันก่อนเกิดปัญหา เช่น มีการปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อลดการสะสมของศัตรูพืชในดิน รักษาความสะอาดในแปลงและตัดเผาซากพืชที่เป็นโรค มีการปรับระยะปลูกให้เหมาะสมลดการแพร่กระจายของโรค
- การเฝ้าระวังและตรวจสอบ มีการสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ ตรวจสอบแมลงหรือโรคตั้งแต่ระยะแรก
- มีการใช้ชีววิธี (Biological control) ปลปล่อยศัตรูธรรมชาติของแมลงศัตรูพืช เช่น แตนเบียน ตัวเต่า ใช้เชื้อจุลินทรีย์ควบคุมศัตรูพืช เช่น เชื้อบีที
- มีการใช้สารสกัดจากธรรมชาติ เช่น การทำน้ำหมักพด.๗ สารสกัดจากสะเดา
- มีการใช้สารเคมีอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย โดยใช้เมื่อจำเป็นและเลือกชนิดที่มีความปลอดภัยสูง ปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัด เช่น อัตราส่วน ช่วงเวลา
- มีการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน ใช้หลายวิธีร่วมกันอย่างเหมาะสม เพื่อลดการพึ่งพาสารเคมี

การเพิ่มมูลค่าผลผลิต

- มีการแปรรูปสินค้า เช่น การทำน้ำข้าวกล้องงอก การทำข้าวบรรจุถุงขายเป็นกิโล การทำจมูกข้าว
- มีการขายสินค้าผ่านทางออนไลน์ เช่น Facebook

๒) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

- การเก็บตัวอย่างดิน ซึ่งมีหลักการในการเก็บดังนี้

๑. ควรเก็บหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว

๒. พื้นที่เก็บตัวอย่างไม่ควรเปียกแฉะหรือน้ำท่วมขัง

๓. ไม่เก็บตัวอย่างดินบริเวณที่เคยเป็นคอกสัตว์หรือบริเวณที่มีปุ๋ย

๔. อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บตัวอย่างดินต้องสะอาดไม่เปื้อนดินอื่น ปุ๋ย สารเคมีกำจัดศัตรูพืชหรือสารเคมีอื่นๆ

- ขั้นตอนการเก็บตัวอย่างดิน

๑. เตรียมอุปกรณ์ ได้แก่ จอบ พลั่ว/เสียม ถังเก็บดิน ผ้าใบ ถุงพลาสติก
๒. วางแผนการเก็บตัวอย่างดิน กำหนดขอบเขตบริเวณที่เก็บต้องมีความสม่ำเสมอมากที่สุด ทั้งพื้นที่ พืช และประวัติการใส่ปุ๋ย ขนาดการเก็บตัวอย่างดิน ๑๐-๒๐ จุด ให้กระจายทั่วแปลงที่มีขนาด ๑๐-๒๐ ไร่
๓. ทำความสะอาดบริเวณผิวดิน เช่น ถางหญ้าหรือกวาดเศษพืชออก หลังจากนั้นใช้เสียมขุดดินออกเป็นรูปตัววี และแซะดินจากข้างหลุมตามขอบรูปตัววี ให้ลึกถึงก้นหลุม ใช้พลั่วหรือเสียมสะอาดตัดดินบนจอบเฉพาะตรงกลางไว้ นำดินที่ได้ใส่ถัง ทำรวมกัน ๑๐-๒๐ จุดรวมกัน
๔. ผึ่งดินในร่ม ห้ามตากแดดหรืออบด้วยความร้อนถ้าเก็บหลายตัวอย่างต้องผึ่งแยกกัน เมื่อดินแห้งแล้ว แบ่งเป็น ๔ ส่วน ตักดิน ๑ ส่วน หนักประมาณ ๑ กก. ใส่ถุงพลาสติก เขียนรายละเอียดของดินเพื่อวิเคราะห์ต่อไป

- ขั้นตอนการวิเคราะห์ดิน

ใช้การวิเคราะห์ดินโดยใช้ pH test kit โดยวิเคราะห์หาปริมาณธาตุอาหาร N-P-K ในตัวอย่างดินที่เก็บมา หรือส่งดินที่เก็บตัวอย่างได้ส่งวิเคราะห์กับกรมพัฒนาที่ดินจะได้ค่าปริมาณธาตุอาหารที่แม่นยำ

- ขั้นตอนการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ต้องพิจารณาใส่ปุ๋ยตามคำแนะนำของกรมส่งเสริมการเกษตร ตามเว็บ <https://ppsf.doae.go.th/wp-content/uploads/๒๐๒๔/๑๑/คำแนะนำการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน.pdf>

การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชให้ทนต่อสภาพภูมิอากาศ

- ในช่วงของฤดูนาปรังมีการปลูกพืชอื่นๆ ที่ใช้ปริมาณน้ำในการเจริญเติบโตน้อยกว่าการปลูกข้าว เช่น การปลูกมันเทศ เพื่อลดความเสียหายของข้าวในช่วงฤดูแล้งที่ไม่มีน้ำ
- เพิ่มระบบนิเวศโดยการปลูกพืชหลากหลายชนิด เพื่อลดความเสี่ยงของผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและโรคพืช และแมลงจากการปลูกพืชชนิดเดียว

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยี มาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)ข้าว.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๙-๐-๐.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๒)ไม้ผล.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑๔-๐-๐.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๓)ผัก.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑-๐-๐.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑)ปลานิล.....จำนวน.....๑,๕๐๐.....(หน่วย..ตัว.....)

๒.๒)จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๓)จำนวน.....(หน่วย.....)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑)ไก่ไข่.....จำนวน.....๔๐.....(ตัว)

๓.๒)จำนวน.....(ตัว)

๓.๓)จำนวน.....(ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....-.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑)จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๒)จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๓)จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....ข้าว.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑)ค่าพันธุ์ข้าว.....เป็นเงิน.....๓๔๐.....บาท/ไร่

๑.๒)ค่าไถ.....เป็นเงิน.....๕๔๐.....บาท/ไร่

๑.๓)ค่าจ้างหว่านข้าว.....เป็นเงิน.....๗๐.....บาท/ไร่

๑.๔)ค่าหว่านปุ๋ย.....เป็นเงิน.....๑๕๐.....บาท/ไร่

๑.๕)ค่าฉีดยา.....เป็นเงิน.....๑๐๐.....บาท/ไร่

๑.๖)ค่าปุ๋ย.....เป็นเงิน.....๑,๒๐๐.....บาท/ไร่

๑.๗)ค่าฮอร์โมน.....เป็นเงิน.....๒๐๐.....บาท/ไร่

๑.๘)ค่าเก็บเกี่ยว.....เป็นเงิน.....๗๐๐.....บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต๓,๓๐๐.....บาท/ไร่

รายได้๖,๖๐๐.....บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรรูปแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ไข่ไก่.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....๑๒๐.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ผัก.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....๑,๐๐๐.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ฝรั่ง.....

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....๘,๐๐๐.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ข้าว มะม่วง อินทผลัม.....

เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๒๕๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง มีรายได้ตลอดทั้งรายวัน รายเดือน และรายปี สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากเป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานต่างๆ ทำให้ต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีการคิดและการจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ มีการเรียนรู้การป้องกันการเกิดความเสี่ยงจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยว

ประโยชน์ที่เกิดกับเกษตรกรรายอื่น เกษตรกรที่มาศึกษาหาความรู้จาก ศพก. จะได้รับความรู้และประสบการณ์จากเกษตรกรต้นแบบอยู่เสมอ

ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชน ชุมชนมีแหล่งอาหารและตลาดสินค้าเกษตรที่เป็นสินค้าปลอดภัย ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้และมีเกษตรกรคอยแบ่งปันความรู้

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

- การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมีเกินความจำเป็น ป้องกันการปนเปื้อนในแหล่งน้ำและดิน รักษาสมดุลของจุลินทรีย์ในดิน
- การปลูกพืชคลุมดิน / หมุนเวียนพืช ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน เพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน

ลดการสะสมของศัตรูพืช โรค แมลง และการใช้สารเคมี

- การใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืช ลดการใช้สารเคมีสังเคราะห์ ปลอดภัยต่อเกษตรกร รักษาความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่แปลง
- การจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร (เช่น การทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ) ลดปริมาณขยะและการเผาในพื้นที่เกษตร เปลี่ยนของเสียเป็นทรัพยากร เช่น ปุ๋ยอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมี

ผลดีต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

- ลดปัญหาฝุ่นควันจากการเผาเศษพืช ซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดมลพิษทางอากาศ
- ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด
- สร้างต้นแบบฟาร์มที่ยั่งยืนให้ชุมชน และเป็นแปลงต้นแบบในการปรับใช้เทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงให้คนในชุมชนปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรให้ทันสมัยยิ่งขึ้น

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

ด้านดิน วิเคราะห์ดินก่อนปลูก ช่วยให้การใช้ปุ๋ยตรงตามความต้องการของพืช ลดการสะสมของธาตุอาหารที่เกินความจำเป็น, การปลูกพืชคลุมดิน/พืชหมุนเวียน ป้องกันการชะล้างหน้าดินและเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน, การใช้ปุ๋ยอินทรีย์จากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น เศษฟาง ชีววั ทำให้ดินร่วนซุย ไม่ทำลายโครงสร้างดิน

ด้านน้ำ ใช้ระบบน้ำหยด/สปริง ลดการใช้น้ำมากกว่าระบบรดน้ำแบบท่วม ชุดสระกักเก็บน้ำและปลูกหญ้าแฝกริมน้ำ ป้องกันการพังทลายของตลิ่งและเก็บน้ำไว้ใช้ยามแล้ง พื้นที่ชลประทานใช้ได้ยาวนานตลอดฤดูเพาะปลูก

ด้านการลดการใช้สารเคมี ใช้ชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา บีบีบีเรีย, ไม่เผาตอซังพืช แต่ย่อยสลายด้วยจุลินทรีย์หรือการไถกลบ ทำให้เพิ่มจุลินทรีย์มีประโยชน์ในดิน

ด้านการลดของเสียและการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ เศษพืช เศษฟาง เศษผลผลิต นำมาทำปุ๋ยหมัก หรือน้ำหมักชีวภาพใช้ในแปลง ลดค่าใช้จ่าย ไม่ใช้ให้เกิดมลพิษทางอากาศ

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

นายสุระชัย รวมทรัพย์ เกษตรกรต้นแบบเจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอท่าตะโก มีความโดดเด่นที่มีความรู้ทางด้านการเกษตรและมีทักษะการเป็นวิทยากร ทำให้สามารถถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรในพื้นที่ได้ มีทักษะในการวิเคราะห์ดินและปุ๋ยอย่างแม่นยำ นอกจากนี้เกษตรกรในพื้นที่ยังสามารถนำความรู้และองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้จนเกิดผล เช่น การลดต้นทุนจากการใช้ปุ๋ยเคมี มีประสิทธิภาพการจัดการแปลงอย่างเหมาะสม สามารถลดการระบาดของศัตรูพืชในพื้นที่ได้

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

นายสุระชัย รวมทรัพย์ เกษตรกรต้นแบบ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอท่าตะโก มีการให้บริการเป็นจุดที่หน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มาใช้ในการอบรม ศึกษาดูงาน และร่วมเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน นักศึกษา เกษตรกรภายนอกชุมชน และหน่วยงานต่างๆ มาเยี่ยมชม นอกจากนี้ผู้นำชุมชนและเกษตรกรในชุมชนยังมาใช้บริการเกี่ยวกับทางด้านการเกษตร

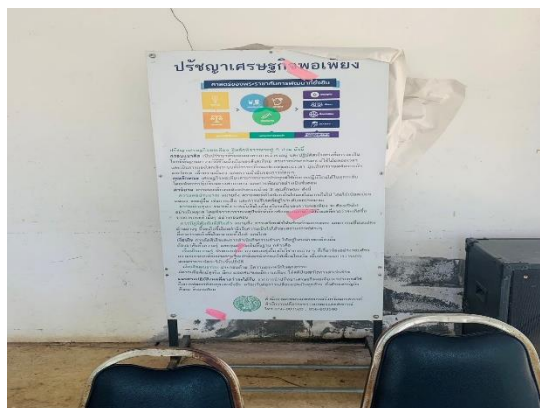

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

เป็นศูนย์กลางการให้คำปรึกษาด้านการปลูกพืช เช่น การวิเคราะห์ดิน การใช้ปุ๋ย การควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี ตรวจเยี่ยมแปลงเกษตร เมื่อเกษตรกรประสบปัญหา เช่น เชื้อรา โรคระบาด ร่วมมือกับสำนักงานเกษตรอำเภอท่าตะโกในการลงพื้นที่แก้ปัญหาและให้คำปรึกษา หากปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้จะประสานกับหน่วยงานต้นสังกัดที่สามารถช่วยเหลือกับเกษตรกรได้ทันเวลา

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

เป็นศูนย์กลางการให้ข้อมูลข่าวสารด้านวิชาการเกษตรและเป็นแหล่งรวบรวมป้ายความรู้ทางการเกษตร ไม่ว่าจะเป็นความรู้ทางด้านประมง ปศุสัตว์ การทำบัญชี อีกทั้งยังเป็นสถานที่รับตรวจวิเคราะห์ดินให้กับเกษตรกรในชุมชน

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ที่สามารถขยายผลองค์ความรู้ไปสู่เกษตรกรรายอื่นได้ ทั้งผ่านการอบรมการเรียนรู้แบบลงมือทำ และการเผยแพร่ข้อมูลผ่านช่องทางออนไลน์ ส่งผลให้เกษตรกรในพื้นที่มีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้น สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการผลิต ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตและรายได้ รวมถึงสร้างความมั่นคงทางอาชีพได้

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ เกษตรกรต้นแบบมีการสนับสนุนร่วมกับชุมชน ทำให้คนในชุมชนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา มีการร่วมกันวิเคราะห์ถึงปัญหาทางด้านการเกษตรในพื้นที่ มีการทำแปลงสาธิตเพื่อทดลอง และสาธิตให้กับเกษตรกรหรือหน่วยงานต่างๆสามารถเรียนรู้ได้จากของจริง มีการจัดเวทีเรียนรู้ การฝึกอบรม หรือถ่ายทอดเทคโนโลยีร่วมกับหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เชิญวิทยากรหรือเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จจากที่อื่นมา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับชุมชน

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

ในฐานะประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอท่าตะโก มีบทบาท ดังนี้

๑. เป็นผู้นำด้านการเกษตรในชุมชนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการทำเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เป็นผู้จัดการและบริหารศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยมีการวางแผน กำกับ ดูแลกิจกรรมภายในศูนย์ เช่น การฝึกอบรม การถ่ายทอดองค์ความรู้ การจัดทำแปลงเรียนรู้ ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชน

๓. เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ ถ่ายทอดความรู้ทางด้านการเกษตร สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของเกษตรกรในพื้นที่ เช่น การฝึกอบรม การสาธิตในแปลง

๔. เป็นผู้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชน สนับสนุนให้เกษตรกรในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของศูนย์ สร้างเครือข่ายเกษตรกรต้นแบบ และศพก.เครือข่าย

๕. เป็นผู้ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง ผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยนแนวทางการผลิตจากเดิมไปสู่ระบบการเกษตรที่ยั่งยืน เป็นแกนนำในการรับเทคโนโลยีใหม่ๆ และนำมาปรับใช้ในพื้นที่

๖. เป็นผู้เชื่อมโยงระหว่างศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรกับศูนย์เครือข่ายอื่นๆ

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน นายสุระชัย รวมทรัพย์ เกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอท่าตะโก มีความภาคภูมิใจในการดำเนินงาน ดังนี้

๑) ภูมิใจที่ศพก. ได้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนอย่างแท้จริง ปัจจุบันศพก.ของอำเภอ ได้กลายเป็นศูนย์เรียนรู้กลางทางการเกษตรของชุมชนที่เกษตรกรสามารถเข้ามาศึกษา ทดลอง และแลกเปลี่ยนความรู้ทางการเกษตร โดยไม่ต้องเดินทางไกล เป็นการยกระดับภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เชื่อมโยงกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่

๒) ภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้เกษตรกรที่มีความโดดเด่นทางด้านการเกษตร ได้พัฒนาตนเองเป็นเกษตรกรต้นแบบเครือข่ายศพก.

๓) ภูมิใจในการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายภาครัฐ ซึ่งศพก.เป็นกลไกหนึ่งในการนำนโยบายส่งเสริมการเกษตรจากภาครัฐไปสู่เกษตรกรในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมและเห็นผลได้จริง

๔) ภูมิใจที่เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ทำให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่ม และสามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนและครอบครัว

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

- ในรูปแบบทางการ เป็นประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรระดับอำเภอ และเป็นคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรระดับจังหวัด

- ในรูปแบบไม่เป็นทางการ มีความเป็นจิตอาสา ช่วยเหลือการพัฒนาหมู่บ้าน วัด โรงเรียน ร่วมสนับสนุนทั้งทางด้านการเงิน ผลผลิตทางการเกษตร

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

๑. มีการแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ เช่น แนวทางการลดต้นทุนการผลิต กระบวนการผลิต การแก้ไขปัญหาทางการเกษตรต่างๆ ให้กับเกษตรกรท่านอื่น หรือเป็นวิทยากร เป็นเกษตรกรต้นแบบโดยไม่หวังผลตอบแทน

๒. สละพื้นที่ส่วนตัว หรืออุทิศเวลาช่วยงานศูนย์เรียนรู้เพื่อประโยชน์แก่ชุมชน

๓. ช่วยเหลือในยามวิฤติ เช่น แบ่งปัน/ช่วยเหลือเกี่ยวกับผลผลิตทางการเกษตรที่มีอยู่ในสวนให้กับเกษตรกรที่ประสบปัญหาทางด้านภัยพิบัติ

๔. ลดการใช้สารเคมีอันตราย เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของคนในชุมชน

๕. สนับสนุนผลผลิตทางการเกษตรและแรงงานช่วยเหลือหมู่บ้าน ยามที่หมู่บ้านมีงานวัด งานบุญ

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

ทำเกษตรด้วยใส่ใจ ใส่ใจในทุกขั้นตอนของการผลิต ผลตอบแทนคือความยั่งยืน โดยเน้นทำการเกษตรเน้นความใส่ใจในกระบวนการ ไม่ใช่แค่เน้นผลผลิต

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

๑. นายสุระชัย รวมทรัพย์	เกษตรกรต้นแบบ
๒. นางสาวชมพู่ บุญรอดกลับ	เกษตรอำเภอท่าตะโก
๓. นายนักปราชญ์ ขลิบปิ่น	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๔. นางสาวณัฐธิดา พระราชา	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๕. นางสาวลาวัลย์ อินทะจักร	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๑. การกำหนดเป้าหมายและประเด็นการถอดบทเรียน โดยการกำหนดหัวข้อที่ต้องการถอดบทเรียน เช่น การใช้เทคโนโลยีการผลิต, การถ่ายทอดความรู้, ผลลัพธ์ที่เกิดกับเกษตรกร, การมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นต้น และพิจารณาช่วงเวลา เหตุการณ์ หรือกิจกรรมที่เกิดขึ้นจริงในการดำเนินงาน
๒. การเก็บข้อมูล โดยใช้เครื่องมือหลากหลายในการเก็บข้อมูล เช่น การสัมภาษณ์ การสนทนา การสังเกต การทบทวนเอกสาร รายงานกิจกรรม หรือภาพถ่ายประกอบ
๓. การวิเคราะห์ข้อมูล จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการดำเนินงาน ใช้ลำดับเหตุการณ์ในการสรุปลำดับเหตุการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงช่วงเวลา
๔. การสรุปบทเรียนการดำเนินงานว่า “อะไรคือความสำเร็จ” และ “อะไรที่ควรปรับปรุง”

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ปัญหาและอุปสรรค

๑. ข้อจำกัดด้านเวลาและความพร้อม มักมีภารกิจประจำ เช่น งานในไร่นา หรือฤดูกาลเก็บเกี่ยว ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมถอดบทเรียนได้อย่างเต็มที่
๒. ขาดทักษะในการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ
๓. การประมวลผลข้อมูลไม่ต่อเนื่อง
๔. การสื่อสารผลการถอดบทเรียนยังไม่ครอบคลุม

ข้อเสนอแนะ

๑. จัดกิจกรรมสื่อสารให้เกษตรกรเข้าใจความสำคัญของการถอดบทเรียน
๒. เลือกช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม
๓. สร้างระบบจัดเก็บข้อมูลและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

แผนที่แสดงที่ตั้งศพก.

แผนปฏิบัติการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

[illegible][illegible]